

Кінематографісти на фронті

Олег Сенцов.

Олексій Тритенко.

Ахтем Сейтаблаєв і Олексій Тритенко.

Олег Сенцов – український кінорежисер, сценарист та письменник, громадський активіст, генеральний директор кінокомпанії «Край Кінема», лауреат премії Сахарова за свободу думки Європарламенту та Національної премії України ім. Тараса Шевченка. Колишній політв'язень кремля ще до 24 лютого вступив до тероборони і сьогодні – на передовій. Наприкінці травня разом із побратимами потрапив під щільний артобстріл під селом на Донеччині. «Ми відступали майже чотири кілометри через це поле. І по нас гатили весь цей час. Ми намагалися винести важливе – NLAW та інше і поранених», – розповідає Олег Сенцов. Після бою 25 травня він зробив відеозапис, де розповів про це детально.

Ярослав Пілунський – кінооператор, режисер, лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, який 2016 року завершив документальний фільм «Перша сотня» (у співавторстві), де хронікально зафіксував доленосні події Революції Гідності. Нині воює на фронті. «Маємо робити все, щоб залишатися об'єднаними. Точно переможемо, якщо й далі допомагатимемо одне одному. Навіть коли війна триватиме місяцями чи й роками».

Ахтем Сейтаблаєв, кінорежисер і актор. Уже 25 лютого він разом із побратимом, який знявся у стрічці «Мирний-21», Олексієм Тритенком, тримав оборону в Гостомелі. Тепер актор і режисер – пресофіцер 206 батальйону, 241 бригади територіальної оборони міста Києва, служить на миколаївському напрямку.

Євген Тігаренко, режисер-документаліст, автор фільмів «Війна заради миру», «Евакуація». Досвід на війні 2014–2015 роки. Госпітальєр. Він каже: «Відчуття, що кожен день, як три. Скільки подій вміщається в кожному дні».

Олександр Мавріц, актор, якого знаємо за фільмами «Червоний», серіалом за епопеєю Анатолія Дімарова «І будуть люди» та іншими фільмами. Воював на фронті, був поранений, лікувався в госпіталі.

Олег Шульга – актор театру і кіно, дебютував у кіно у фільмі «Червоний», зіграв головні ролі у військових драмах «Позивний "Бандерас"» і «Доброволець», в обох грає розвідників. Нині захищає Україну в лавах Збройних сил України. На війні був рік із 2014-го у 39-му окремому мотопіхотному батальйоні. У перші дні повномасштабного вторгнення повернувся до армії. Висловлює наболіле: «З 2014-го всі роздуми доходять одного висновку – корінь усіх наших воєн і конфліктів однаково в культурі. Відповідно, після поразки Росії на фронті в нас триватиме культурна війна. Доки не переможемо в головах – не заживемо своєю Україною. Навіть зараз іноді можна почути у війську російську музику. Що це? Звідки в нашій свідомості ця зараза досі береться? Й вона витискає з наших голів українську музику, історію, культуру, традицію, літературу. Спостворює сприйняття дійсності. Це заноза в оці й серці»¹.

¹ Олег Шульга: «Ми б'ємося за те, щоб жити у XXI столітті». 2 червня 2022. https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/_mi-byemosya-za-te-schob-zhiti-u-hhi-stolitti/1091661

Олександр Печериця, український актор театру і кіно, знімався у серіалах. Пройшов тренування та офіційно несе службу в одному з підрозділів ТрО. Регулярно звертається до підписників та публікує фото – як волонтери допомагають воюючим зі спорядженням та іншим, вітає українців зі святами і навіть звертається до діточок.

«На наших очах і нашими руками твориться справжня історія!

91 відштовхнулися від совка,

2004 відстояли демократію,

2014 вигнали зека і вперше відбилися від упира,

2022 позбавляємо світ від цих орд,

“Демілітаризація” називається.

Лише уявіть, що ми зробимо в наступне десятиліття! Я хочу, щоб мій син жив у вільній країні», – звернувся він до українців².

Євген Нищук, актор театру і кіно, сьогодні на фронті: «Час коли народитись не вибираєш. Знаєш, коли лежиш ось так, то багато про що думаєш. І тоді багато чого, що раніше було зовсім непомітним, здається надзвичайним. І знаєш, чого я тепер просто не можу зрозуміти? Що ось двоє кохають одне одного так, як ми, і все-таки один помирає. Потрібно, щоб вмирили тільки самотні. Або коли ненавидять одне одного. Але не тоді, коли кохають».

Це цитата з вистави “Три товариші” за Ремарком, яку ми граємо у Національному театрі імені Івана Франка. Історія про війну, дружбу, кохання. Про війну, яку тепер ми бачимо не на сторінках книжок, не на сцені театру. А бачимо в себе вдома. Війну, яку розв’язав божевільний російський тиран путін та підтримали його озброєні пси.

І тепер ми не на підмостках театрів – ми в окопах та бліндажах, у нас у руках – не макети пістолетів, зроблені нашими талановитими бутафорами, а реальна зброя. Сьогодні я не вдягаю свій костюм, дбайливо приготовлений костюмерами, а беру бронезилет, каску та зброю»³.

Захищає нашу країну й актор **Павло Алдошин**, який зіграв головну роль (снайпера) у фільмі «Білий ворон» режисера Мар’яна Бушана (2022).

Володимир Рашук – актор театру і кіно, який після лютого нападу росії на Україну «змінив професію» та пішов на фронт. Сьогодні він – ротний у батальйоні «Свобода», що входить до складу Нацгвардії. Має позивний Артист. Визволяв Київщину, захищав Донбас. Зараз перебуває в Києві на лікуванні.

Один із найкращих кінооператорів України **Сергій Михальчук** з перших днів війни не розлучається з фотокамерою. Володар нагороди Найкращий оператор (фільм «Коханці») Міжнародного фестивалю в Сан-Себастьяні та володар Срібного ведмеда за видатний внесок у мистецтво Берлінського кінофестивалю (фільм «Під електричними хмарами») Сергій у перші дні війни взяв до рук свою головну зброю – камеру.

Ще один кінорежисер – **Дмитро Коновалов** з Харкова, який нині на фронті, – зняв фільм у перші дні війни. Герой його стрічки «Як жити під час війни?» – настоятель Івано-Богословського храму Віктор Маринчак. Це мудра проповідь, необхідна для людей в екстремальних ситуаціях; вона має психотерапевтичну дію.

Олександр Печериця.

Євген Нищук.

² #Добріісторії: Олександр Печериця захищає Україну у складі тероборони. 01.04. 2022. <https://www.stb.ua/ua/2022/04/01/dobriistoriyi-oleksandr-pecherytsya-zahyshhaye-ukrayinu-u-skladi-teroborony/>

³ Катаєва Марія. Музи не мовчать. У столиці відзначили День театру. Вечірній Київ. 27 березня 2022.